BIBLIOTECA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 132 Miercuri 17 Mai 1939
14 Pagini
P I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tarifuł poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

VALORIFICAREA NOUEI RECOLTE

Situația câmpului se arată, până acum, mulțumitoare, deși rapița a avut de suferit mult de pe urma insectelor, iar semănăturile de toamnă, în deosebi grâul, s'au desvoltat în condițiuni mult mai meegale ca anul trecut, mai ales în părțile de nord și de răsărit ale țării. Fără să riscăm, deci, un prognostic pripit, când mai avem două luni până la secerișul păioaselor și când experiența a învățat pe plugar să nu fie sigur de recoltă decât după ce o vede adunată în coșere, totuși, după un calcul al probabilităților, ne putem bizui și anul acesta pe o producție de grâu, care va depăși media cincinală, atingând între 380.000-400.000 vag., față de 482.000 cât a fost anul trecut.

Aceasta ne va asigura un disponibil de export de circa 100.000 vag., la care nu este exclus să se adaoge un lot bun și din prisosul vechei recolte rămas neexportat până la apariția celei noui.

Cum, însă, până acum nu s'au semnalat indicii care să determine o schimbare importantă în situația prețurilor mondiale — nici în ce privește micșorarea suprafețelor însămânțate, nici în ce privește deficitul recoltei în regiunile de mare producție și nici, în fine, în creșterea necesităților de aprovizionare — valorificarea prisosurilor va forma și anul acesta, pentru cârmuitorii dela noi și de aiurea, una din grijile de căpetenie.

Desigur, nu este o soluție ideală — și nici măcar una economică — sarcina pe care și-a luat-o pretutindeni Statul de a suplini deficiența prețurilor, prin corectarea cursului lor până la nivelul care să le facă remuneratorii pentru producători.

Opera aceasta de asistență se soldează pretutindeni cu mari sacrificii bugetare și încă tocmai în momentul, când cursa înarmărilor confiscă ca înseși o mare parte din resursele bugetare.

Totuși, oricâte obiecțiuni de principiu s'ar aduce sistemelor interveționiste în folosul agricultorilor, mai înainte de a se ajunge la o normalizare a pieții internaționale și la oarecare stabilitate a prețurilor în jurul unor cursuri acceptabile, e greu de presupus că guvernele se vor hotărî să lase soarta agriculturii și a masselor mari de agricultori la voia întâmplării.

Țara noastră, sprijinită pe o populație, care, în proporție de patru cincimi trăește numai din cultura ogorului, este cea din urmă, îndemnată spre asemenea inițiative, care ar pune în primejdie însăși cultura cerealelor la noi și, deci, însăși temelia economiei naționale.

Iată dece primim cu înțelegerea cuvenită hotărârea guvernului de a continua și anul acesta sistemul său de valorificare a recoltei, cu preocuparea de-a asigura pe deoparte un preț mulțumitor producătorului, iar pe de alta, decongestionarea pieții interne de prisosuri, prin înlesnirea scurgerii lor pe piețele externe de desfacere.

Faptul că examinarea datelor problemei a și început la ministerul de argicultură — cu probabilitatea menținerii sistemului experimentat anul trecut, întemeiat pe organizarea de cumpărări active prin cooperație în primele două luni de ofertă mare de după recoltă; prin fixarea unei cote de devize libere din export și a unei prime economice; prin înlesniri tarifare la transport, etc., denotă încă odată interesul și vigilența, pe care factorii în drept le poartă acestei importante probleme.

Discursul d-lui Mussolini la Turin

Ducele declară că axa Berlin-Roma dorește pacea și afirmă solidaritatea puterilor totalitare

Turin, 14 (Rador). — *Venind din Roma, Ducele a sosit Duminică dimineața, la ora 10.*

In gara din Turino, somptuos pavoazată, d. Mussolini a fost primit de contele de Torino și de toate autoritățile orașului.

Însoțit de miniștrii Starace, Alfieri și Bottai, Ducele, după ce a trecut în revistă o companie de onoare, a pătruns în oraș, unde o mulțime uriașă i-a făcut o primire entuziastă.

In mijlocul manifestațiilor întregii populații, Ducele s'a îndreptat spre piața San Carlo iar de acolo în piața Vittorio Veneto, unde este aclamat de o mulțime evaluată la 120.000 persoane.

Declarațiile Ducelui

Iată discursul pe care l-a rostit Ducele acolo, după rezumatul transmis de agenția „Ștefani":

— Popor al Turinului, fascist și muncitor, camarazi:

Vă mai amintiți ultimele cuvinte ale discursului pe care am avut cinstea să-l rostesc înaintea voastră acum șapte ani?

Mulțimea strigă: da.

— Să mergem și să construim iar, de va fi nevoe, să luptăm și să învingem. Privind înapoi acești șapte ani, acum când am fericirea de a reveni printre voi, vă întreb: poporul italian a rămas credincios acestui consemn?

Mulțimea strigă: da.

— Poporul italian este gata să-i rămână credincios?

Mulțimea strigă din nou da.

— Intr'adevăr, poporul italian a mers și a construit, a luptat și a învins a luptat și a învins în Africa împotriva unui dușman pe care experții militari europeni îl garantau ca absolut de neînvins. Ați auzit? Garantau, veșnic succes al anumitor garanții.

Mulțimea fluieră îndelung.

— Poporul italian a luptat și a învins împotriva coaliției sancționiste, montată de acea Societate a Națiunilor, care zace acum îngropată, fără regrete, în acel mare mausoleu de marmoră care i-a fost ridicat pe malurile lacului Leman; a luptat și a învins în Spania, alături de eroica infanterie a generalului Franco (mulțimea improvizează o arzătoare manifestație, ritmând numele Franco), împotriva coaliției demo-bolșevice, care a eșit sdrobită din luptă.

Iată sinteza acestor șapte ani: cucerirea imperiului, unirea regatului Albaniei cu regatul Italiei și sporirea puterii noastre în toate domeniile (aplause foarte vii).

Nu există în Europa chestiuni care să justifice războiul

In clipa în care vă vorbesc, milioane de oameni, poate sute de milioane de oameni, în toate colțurile lumii, trecând prin alternative de optimism și de pesimism, se întreabă: ne îndreptăm spre pace sau spre război? Iată o întrebare gravă pentru toată lumea dar, mai ales, pentru acei care, la un moment dat, au luat asupra lor răspunderea hotărîrii.

La această întrebare răspund declarând că, în urma unui examen obiectiv și rece al situației, nu există acum în Europa chestiuni de o amploare și o acuitate care să justifice un război care, din european, ar deveni, în mod logic, universal.

Sunt în politica europeană noduri pentru tăierea cărora nu este, poate, nevoe să se folosească spada. Trebue totuș ca aceste noduri să fie tăiate, odată pentru totdeauna, căci uneori o crudă realitate este de preferat față de o lungă nesiguranță.

Solidaritatea axei Roma-Berlin

Aceasta nu este numai părerea Italiei, ci și acea a Germaniei și, deci, a axei (mulțimea aplaudă îndelung, ritmând numele Hitler), a acestei axe, care după ce a fost timp de mai mulți ani o acțiune paralelă a două regimuri și a două revoluții, va deveni, prin pactul dela Milano și prin alianța militară care va fi semnată în cursul acestei luni la Berlin (aplauze foarte vii), o comuniune de nedespărțit a două state și a două popoare (ovații cu strigătul: „Duce-Duce").

Cei cari în fiecare dimineață pândesc poate, cu ajutorul unui binoclu răsturnat ,o eventuală crăpătură vor fi acum dezorientați și umiliți. Nimeni să nu se gândească să cultive iluzii ridicole și nimeni să nu cadă pradă unei cazuistici superficiale, căci doctrina fascismului este limpede și voința mea de neclintit (mulțimea strigă: „Duce-Duce"). Ca și până acum — și mai bine decât până acum — vom merge cu Germania pentru a da o dovadă a păcii în justiție, care este dorința profundă a tuturor popoarelor.

Polemiștii marilor democrații sunt invitați să-și dea o părere — dacă este posibil echitabilă — asupra acestui punct de vedere.

ITALIA NU DOREȘTE PACEA DIN TEAMA DE RĂZBOI

Noi nu dorim pur și simplu pacea, deoarece situația noastră internă este — așa cum este notoriu — catastrofală (mulțimea subliniază această frază ironică). De 17 ani, adversarii noștri așteaptă în zadar faimoasa catastrofă și ei vor aștepta încă mult timp. Și noi nu dorim pacea nici din teama fizică de război, — sentiment care ne este în întregime necunoscut.

Deaceea, în elucubrațiunile câtorva strategi superficiali, de dincolo de frontieră, se vorbește despre plimbări lesnicioase în valea Padului. Vremea lui Francisc I și a lui Carol VIII a trecut. Un război de acest fel nu mai este posibil. Chiar când, îndărătul Alpilor, nu ar fi, ca azi, un popor formidabil și compact de 45.000.000 de suflete, invadatorii și străinii, la Talamone, la Fornovo, nu au avut niciodată un succes îndelungat în Italia.

In glorioasa voastră istorie militară, piemontezi, sunt episoade memorabile care arată că nu este higienic ca cineva să-și propună să se plimbe, ca stăpân atotputernic, prin ținuturile italiene.

(Continuare in pag. 2-a)

Festivitatea dela Institutul național zootehnic

Duminică s'a dat rezultatul concursului celor mai bune vaci de lapte din România. Clișeul nostru înfățișează pe d. ministru Cornățeanu, având în stânga pe d. prof. G. K. Constantinescu, distribuind premiile.
(Darea de seamă în corpul ziarului)

Pe granița polono-germană

de AL. GREGORIAN

Katowice, 8 Mai 1939

Istoria Poloniei este un pasionant roman istoric, în care episoadele dramatice, prăbușirile și resurecțiile naționale se succed într'un ritm obositor de iute și adesea inegal.

Dela puternica afirmare a triburilor polone între Oder și Vistula, la umilitoarea închinare sub sabia cavalerilor teutoni, la luptele surde cu Hansa germană pe coasta baltică, la biruința de la Tannenberg asupra Ordinului asupritor, la imperialismul războinic al lui Sobieski și până la împărțirile dureroase din veacul trecut și la reconstituirea mirifică din 1919, este într'adevăr o uluitoare rostogolire caleidoscopică, în care logica și destinul polon se desfășoară și se frâng sub puterea unei fatalități teribile.

Cadrul istoric al acestei neverosimile trăiri dramatice este el însuși un motiv trist, predispunător la melancolii și la sovăiri. Intre nisipurile podișului galițian și podolian și între lacurile răsăritene din zona stepelor, sufletul slav al polonului a fost prins de totdeauna într'o piroteală moleșitoare din care numai marile primejdii l-au putut smuci — și nu întotdeauna.

Pământul Poloniei mustește incontinuu. Vânturile îl bat mereu. Cerul e aproape totdeauna ca un tavan afumat. Pretutindeni te întâmpină sălcii pletoase, multe și mici, cu coroanele plecate peste ochiuri de ape moarte, tânguindu-se în legănări monotone. Polonia este țara sălciilor plângătoare.

E, fără îndoială, o legătură tainică și plină de sens între aceste simboluri ale jalei și soarta atât de încercatului popor polonez.

Aici, în răscrucea Europei, el a trebuit să îndure, mai mult decât noi, toate năvălirile hoardelor asiatice, și să suporte toate loviturile imperialismelor din jur. Hărțuit din toate părțile, cotropit prin forță și prin vicleșuguri, organizarea sa socială a rămas înapoiată, economia a stagnat, sufletul, dintr'o explicabilă spaimă și neîncredere în oameni, a devenit bănuitor și schimbător. Lipsa de prieteni și individualismul exagerat al polonului apar astfel ca înfrângeri psihologice ale acestor stări nesigure în timp.

Cât vezi cu ochii dela Snyatin la Kracowia, pământul e alb de nisipuri sau roșu, de argilă. Secara, această pâine amăruie, crește înaltă, iar așezările omenești sunt risipite și sărace. Casele, acoperite cu stuh. Oamenii, nevoiași. Plugurile, de lemn. Drumurile desfundate. Stăpânirea rusească și habsburgică au ținut țara în păragină. Au supt-o fără să facă nimic pentru Bilele robilor din țarini, iar rutenii și evreii au pârjolit ca lăcustele locurile acestea. Ah, evreii Poloniei! In fiecare cătun, în fiecare gară, ei apar cârduri, cârduri negre, ca bivolii. Sub pălăriile de pluș negru, cu fețele ascunse în bărbi, cu ochii mici și vicleni, cu buzele senzuale, acești năvălitori biblici aleargă pe ulițe și pe peroane, în caftane lungi, târând pachete grele după ei, vorbind agitat, făcând un sgomot infernal cu cismele lor de iuft înnoroit și cu strigăte guturale în jargon. Galiția este patria lor europeană. Le citești pe chipuri stigmatele rasei, porniri prădătoare, mizeria de acasă din ghettouri, neliniștea din lume.

Copiii lor în anterie, cu scufe de satin negru pe scăfârliile tunse până la zulufii sacri, unși și răsuciți cu grijă pe obrajii albi, apar sfioși în capul drumurilor și privesc cu spaimă și cu nostalgie la tren, la cei care pleacă, strângând în subțioară scoarțele roase ale zoharelor de la școală.

(Continuare in pag. 2-a)

La Sulina va fi azi, solemnitatea înălțării pavilionului românesc pe vasele C. E. D.

Sosirea d-lui ministru Gafencu la Galați, în drum spre Sulina

Galați, 14 Mai

Azi, la prânz, a sosit în portul Galați, cu yachtul „Domnița Florica", d. Gr. Gafencu, ministrul afacerilor străine, însoțit de d. Pușcă, director de cabinet.

La debarcader, ministrul nostru de externe a fost întâmpinat de șeful poliției portului și de un reprezentant al căpităniei.

După ce d. Gafencu a vizitat orașul, s'a îmbarcat din nou pe yacht, plecând în excursie spre Vâlcov.

Dela Vâlcov, d-sa va pleca la Sulina, spre a asista, Marți, la înălțarea pavilionului românesc pe vasele C.E.D.

Cu yachtul „Domnița Florica", d. ministru Gafencu se va întoarce Marți noaptea la Brăila, de unde va lua trenul spre București.

——xX⊙●⊙Xx——

Principele Paul al Iugoslaviei a părăsit Florența

Florența, 14. (Rador).—După o vizită cu caracter privat la Florența, Principele Paul și Principesa Olga au plecat la miezul nopții spre Belgrad.

Se discută modificarea pactului Societății Națiunilor

Londra, 14 (Rador).— Ziarul „STAR" anunță că în mai multe capitale europene se discută eventualitatea de a se modifica în sesiunea din Septembrie, pactul Societății Națiunilor.

Membrii permanenți ar fi statele mari sau mici, care ar fi semnat angajamente ca Marea Britanie, Polonia și Turcia. S'ar crea o categorie de membri aleși, din care ar face parte statele hotărîte a rămâne neutre.

Membrii permanenți ar pune în comun forțele lor militare, sub formă de conversații între statele majore. Ar fi vorba, pentru moment, de Anglia, Franța, Rusia, Polonia și Turcia.

Franța întreagă a comemorat pe Fecioara din Orleans

Paris, 14 (Rador).— *După serbările cu un caracter excepțional care s'au desfășurat Duminecа trecută la Orleans, cu prilejul comemorării Jeanei d'arc Franța întreagă a preamărit azi pe fecioara din Orleans.*

La Paris, ceremoniile și manifestațiile s'au desfășurat, ca în fiecare an, în piața Sf. Augustin și în piața Piramidelor, unde Jeana d'Arc are o statue equestră.

Asociațiile patriotice, ai căror membri aparțin diferitelor partide politice, au defilat prin fața statuei, în timp ce o mulțime imensă de oameni se afla adunată în cele două piețe și pe străzile din jurul lor.

D. DALADIER LANGA STATUIA JEANNEI D'ARC

Paris, 14 (Rador) — *In timpul solemnității din Piața Piramidelor, d. Daladier a sosit, luând loc în apropierea statuii Jeannei d'Arc și asistând de acolo la defilarea trupelor.*

Defilarea a început cu școala politechnică, urmată de școala Saint Cyr, de regimentele de infanterie din garnizoană și de trupele motorizate.

Intre orele 10 și 40 și 14 și 30 au defilat organizațiile patriotice.

Suveranii Angliei nu vor putea sosi Marți la Quebec

Londra, 14. (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" care se află pe bordul transatlanticului „Empress of Australia", anunță că Sâmbătă la 12 și 30 un iceberg a fost descoperit în ceață, la câteva sute de metri de vapor.

„Empress of Australia" a fost nevoit să facă imediat o manevră de retragere spre a ieși din zona primejduită.

In cursul după amiezii călătoria a fost reluată în condițiuni mai bune, dar vaporul înaintează foarte încet din pricina precauțiilor excepționale care se dovedesc necesare.

*

Quebec, 14. (Rador). — Pachebotul „Empress of Australia", care transportă pe Suveranii britanici, nu va putea ajunge la Quebec Marți, din pricina întârzierii cauzată de ceață și de ghețarii plutitori întâlniți în cale.

Intârzierea răstoarnă toate proectele întocmite de cercurile oficiale.

Ultimele pregătiri

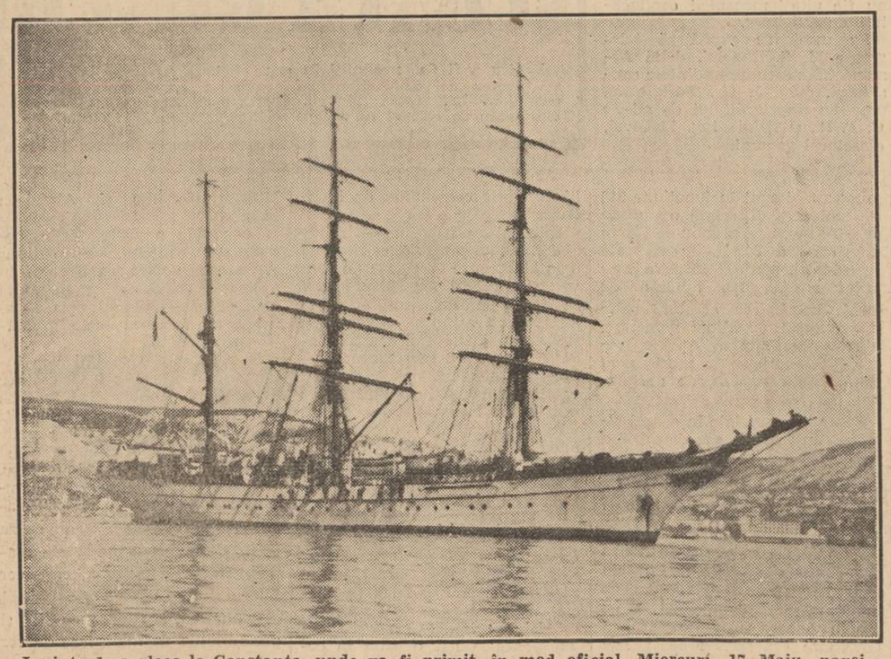

Inainte de a pleca la Constanța, unde va fi primit, în mod oficial, Miercuri, 17 Maiu, navei-școală „Mircea" i se fac ultimele pregătiri în portul Balcic

O mare desbatere asupra apărării naționale a Suediei

Stockholm, 14 (Rador). — *O mare desbatere asupra apărării naționale a avut loc în Riksdag.*

Discuțiile au purtat asupra unei serii de proecte ale guvernului, care tindeau, în deosebi, la întărirea efectivelor militare, la prelungirea serviciului în marină dela 200 la 340 de zile, la crearea unui corp special de infanterie în anumite regiuni, la obligația generală de a lua parte la concentrări de câte 30 zile și la creearea unor detașamente speciale pentru protecția antiaeriană.

In cursul desbaterilor, ministrul apărării naționale a declarat că nu vede perspective apropiate ale unei destinderi internaționale. Totuși, a adăugat d-sa, nu există între Suedia și alte state diferende care să poată deslănțui un război.

Un atac izolat împotriva Suediei pare foarte puțin probabil, căci „riscurile pe care le comportă situația sunt de un ordin mai general". O mare primejdie pentru Suedia ar putea lua naștere în cazul unui conflict general.

Proectul guvernului a fost apoi adoptat prin 80 voturi contra 37 în Senat și cu 138 voturi contra 39 în Cameră.

Groaznică nenorocire în jud. Lăpușna

Două fete omorâte de un mal

Chișinău, 14 Mai

Fetele Anica Schulz, de 26 ani și Ecaterina Koch, de 18 ani; din satul Strâmbeni (Lăpușna), s'au dus, azi dim., cu un car cu boi, să sape lut din dealul dela marginea satului.

Peste câteva minute, boii s'au înapoiat singuri acasă, cu câteva lopeți de pământ galben în car, s'au oprit în fața casei Anicei Schulz și au început să mugească.

Părinții fetei au presimțit o nenorocire, s'au urcat în car, iar boii, i-au condus la locul unde au dus pe fete, după lut.

Aci, nenorociții părinți au văzut cu groază un întreg mal surpat, iar de sub el, după o muncă de două ore, au scos cadavrele celor două tinere.

Cazul a produs o deosebită impresie în tot satul.

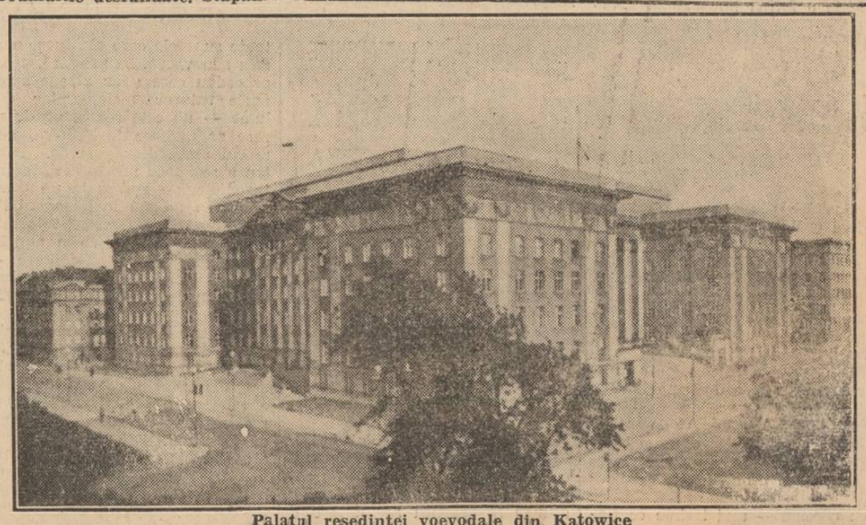

Palatul reședinței voevodale din Katowice